

Treball de recerca

El masclisme al llarg dels anys

1r de Batxillerat

IES Taradell

Taradell, 14 de maig de 2010

Agraïments

Aquest treball no hauria estat possible sense l'ajuda de diverses persones:

Gràcies a la tutora del treball per haver fet el seguiment i haver-me facilitat algun telèfon o adreça.

A Lluís Perona, mosso d'esquadra, per tota la informació útil que m'ha disposat.

Especialment, però, agrair al testimoni d'una dona maltractada i que no va tenir cap problema en explicar-me la seva experiència.

<u>ÍNDEX</u>	Pàg.
0. Introducció.....	5
1. Masclisme.....	6
1.1 Tipus de masclisme	7
2. La dona	10
2.1 La discriminació de la dona en general	10
2.2 La lluita de la dona per la igualtat de gènere.....	11
2.2.1 Les idees feministes a l'estat espanyol.....	15
2.2.2 Els moviments feministes a Catalunya.....	16
3. Evolució del masclisme	18
3.1 Els seus orígens	18
3.2 El masclisme durant les guerres	19
3.3 El masclisme durant el segle XX.....	20
4. Violència de gènere	21
4.1 Mesures d'autoprotecció per a les dones.....	22
4.2 Drets de suport a la víctima	24
4.3 Tipus d'agressions	25
4.3.1 Abusos sexuals	25
4.3.2 Abusos físics.....	26
4.3.3 Abusos econòmics	27
4.3.4 Abusos psicològics o verbals.....	27
5. Masclisme actual	29
6. Dones masclistes	32
7. Resultats	33
7.1 Enquesta sobre el masclisme	33
7.2 Enquesta a matrimonis joves	38
7.3 Enquesta a matrimonis de mitjana edat	41
7.4 Enquesta a matrimonis grans.....	44

8. Conclusió.....	47
9. Bibliografia.....	48
Annexes	
Annex 1: Índex de noms propis.....	I
Annex 2: Model d'enquesta sobre el masclisme	IV
Annex 3: Model d'enquesta a diferents generacions.....	VI
Annex 4: Entrevista a Lluís Perona (mosso d'esquadra).....	VII
Annex 5: Entrevista a dona maltractada (anònim)	IX

0. Introducció

El motiu que m'impulsa a realitzar aquest treball, aquesta recerca sobre l'encara present masclisme, és el desig que tinc i, de segur, que moltes altres persones també, d'arribar algun dia a una societat igual. M'agradaria aconseguir que els homes i, fins i tot les dones; s'adonin que no hi ha cap raó perquè la figura femenina sigui considerada inferior a la masculina.

M'agradaria que qui llegeixi el meu treball, en acabar aquest, sigui conscient de com ha evolucionat el cicle del masclisme al llarg dels anys. Tot i que clarament ha disminuït molt, considero que tots hem de canviar la mentalitat perquè algun dia pugui desaparèixer del tot.

L'objectiu d'aquest treball és afirmar o refutar la següent hipòtesis: El masclisme està desapareixent.

Per arribar a les conclusions obtingudes he seguit un procés determinat. Malgrat que en un primer moment, la meva intenció era centrar-me, només, en el masclisme actual; més endavant vaig trobar necessari dividir el treball en dues parts: la primera consta de la definició, origen i evolució del masclisme per introduir el lector al tema i aconseguir que entengui millor la part que, segons el meu punt de vista, és la més important: el masclisme actual.

Per aconseguir la informació necessària m'he basat, sobretot, en l'ús de llibres, algun documental i, òbviament, l'internet m'ha servit de gran ajuda. A més, he disposat de l'informació que m'ha donat el mossos d'Esquadra Lluís Perona i del testimoni d'una dona maltractada. Per concloure el meu treball, la part que m'ha servit per corroborar la meva hipòtesis inicial ha estat realitzar enquestes individuals a persones de totes les edats i, una de diferent a matrimonis de diferents generacions per adonar-me de com era la vida de les famílies d'abans i, de com és la d'ara.

1. El masclisme

El masclisme és definit com el conjunt d'idees, actituds i pràctiques sexistes de l'home envers la dona, creient que és superior a ella.

Sobre aquest fet poden existir moltes definicions i punts de vista diferents, però el cas és clar: encara que es digui que actualment el masclisme ha desaparegut, és totalment falç, avui dia encara existeix, i els fets que passen a la vida quotidiana de les persones ho demostren. Tot i que s'hagi localitzat el problema, el pensament de la societat, i que les dones lluitin per aconseguir la igualtat entre sexes; es troba que no només són els homes els que tenen aquesta manera de pensar, sinó que també existeixen dones dins aquest grup de persones, i la causa, n'és l'edat i la manera en què es vivia fa uns anys, ja que llavors tothom creia que la dona era inferior a l'home, i per això, se li retirava el dret a vot, a treball durant molt temps, a no poder participar en activitats esportives i només se li concedia el treball a casa i la criança i educació dels fills. En el moment en què se li va permetre treballar, la dona cobrava molt menys que l'home fent el mateix treball, cosa que actualment encara no s'ha extingit del tot ja que hi ha feines on encara es troben amb aquest problema, aquí és on es vol arribar.

A totes les cultures es fa referència a dos termes contraris: el patriarcat, que és el majoritari i significa la condició sociològica en què els membres masculins d'una societat tendeixen a predominar en posicions de poder. I el matriarcat, que és conegut com el terme que s'aplica a societats en les quals hi ha una preponderància de l'autoritat femenina en aspectes importants de la vida pública i privada. Tot i així, aquest últim no esdevé gaires vegades. Encara ara, el poder sol estar en mans masculines.

A mesura que passen els anys, com és d'esperar, aquest fet millora, però amb una gran lentitud. Per aquesta raó, s'ha de donar una petita empenta perquè la societat, especialment els homes, s'adoni dels problemes que això ha comportat per elles, les dones, i que pot comportar en el futur. I es diu això, sabent que molta gent ja se n'ha adonat, però n'hi ha que no, i casualment, aquests són els poderosos, els que decideixen com és el món on vivim, i que per aquest motiu, ara mateix s'està escrivint aquest treball, per aturar-ho.

1.1 Tipus de masclisme

Dins d'aquesta conducta es troben molts tipus diferents en els quals es presenta, entre els quals destaquen els següents:

A la religió: Es començarà a parlar sobre la nostra, el cristianisme, en què es troba alguna frase de la Bíblia on deixa clar que està a favor de les idees masclistes. Es pot presenciar en diferents textos d'aquesta, com *la dona ha nascut per sota l'home i l'ha d'obeir* o *És Eva la temptadora, de qui devem cuidar-nos en tota dona... No aconseguixo veure quina utilitat té la dona per a l'home exceptuant la de concebre nens*. Entre moltes altres coses en el cristianisme també hi ha present la desaprovació dels mètodes anticonceptius, on al cap i ala fi, la més perjudicada és la dona.

A continuació, parlar del judaisme com una religió molt més masclista que l'anterior, dient que es prohibeix a les dones estudiar, llegir la Torà (llibre sagrat), i limitar la seva forma de vestir negant-los-hi prenes de roba com shorts, mini faldilles o similars, etc.

Finalment, i la més important, la religió musulmana, que en el carrer es pot observar com elles són les encarregades de la criança dels fills, com a totes; han d'anar tapades amb un mocador al cap i una túnica fins als peus, sigui hivern o estiu, i han d'obeir a l'home en tot. A l'Iran, les dones encara són legalment ciutadans de segona. Als tribunals el seu testimoni val la meitat que el d'un home; en casos de compensació, la seva vida també es valora en la meitat; tenen menys drets en cas de divorci i poques vegades el jutge els concedeix la custòdia dels fills; si estan casades, necessiten el permís dels seus marits per treballar o viatjar a l'estranger.

A més, es troba un fet, encara avui, molt trist, l'anomenada mutilació genital femenina, que consisteix en l'extracció total o parcial del clítoris amb la intenció de preservar la virginitat de la dona i treure-li el dret al plaer sexual. Aquest costum és anterior a l'islam, però també es troba en la religió musulmana i fins i tot en alguns llocs de religió cristiana.

Es podria dir que en totes les religions es troba el masclisme, però s'han explicat breument les més importants.

A l'educació: Fins fa poques dècades, les dones encara no tenien el dret a estudiar, i encara es troben regions on aquestes no poden. Tot i així, quan van començar a donar-los el dret a tots a l'estudi i aprenentatge, els dos sexes havien de estar separats a les escoles ja que s'havia demostrat que les dones tenien un nivell intel·lectual superior als homes i no podia sortir a la llum. A més, es trobava el masclisme fins i tot als llibres de text, per exemple a l'Índia havien de llegir un llibre anomenat *Los burros "mas leales" que las esposas*.

Al treball: Actualment encara no hi ha cap país en què el nombre de dones actives en el treball sigui superior al dels homes; aquest fet és degut a l'embaràs i la maternitat, l'excusa de la força i encara l'obligació de la llar de les dones; això fa que en molts casos elles siguin acomiadades de la feina i en el moment del treball un sou molt inferior a ells.

A l'esport: Per sort, en aquest aspecte el masclisme està desapareixent, tot i així encara s'hi troba, per exemple: parlant del futbol i les dones i demanant perquè una dona futbolista no pot ser professional? O perquè tenen més importància els partits masculins que els femenins, ja sigui amb l'esport que sigui?

Tot i aquestes preguntes, entre d'altres, tothom sap que en l'esport els perjudicats són els dos sexes, ja que es pensa el mateix quan una nena s'apunta a futbol que quan un nen s'apunta a ballet.

A la moda: Les dones són una imatge important en la societat i l'estil, la importància que té la moda en elles és molt elevada, el problema està en què des de no fa gaires anys la dona és considerada guapa si està prima, fet que és totalment erroni. Tot i així, en les passarel·les de roba actuals les dones continuen estant anorèxiques, fet que fa que la resta del gènere femení es vulgui identificar amb elles, i noies que estan plenament sanes i amb

un cos perfecte s'aprimen amb dietes, no menjar o el que pot ser pitjor: la bulímia o anorèxia.

A la política: Aquest és un altre dels aspectes en que, per sort, està millorant, tot i això encara es veu com els polítics poderosos són homes o fins i tot, incloent-hi la reialesa, veiem com el successor ha de ser sempre un home, sigui el gran o el petit de la família. És que potser les dones no tenen capacitat de diàleg i de comprensió?

Oposat al masclisme, existeix un moviment semblant però amb objectius diferents: l'anomenat feminisme. Aquest moviment es defineix com el conjunt d'idees i accions que, al llarg del temps, busca afavorir els interessos de les dones en situacions de submissió al poder masculí per tal de modificar posicions de desigualtat i violència envers les dones. Amb tot això es demostra que, malgrat el seu nom és semblant i sembla que hagin de tenir una finalitat comuna però en sexes contraris és totalment diferent. Mentre el masclisme s'aprofita del seu poder per tenir una superioritat sobre elles; les dones, l'únic que busquen és la igualtat.

Després de fer aquest aclariment, comentar que en aquest punt s'ha intentat explicar en tants diferents moments en els quals es troba el masclisme, anteriorment, actualment i, si no es fa res per evitar-ho, en el futur continuarà existint.

2. La dona

Tot i que, com ja s'ha comentat, s'està intentant lluitar contra la igualtat entre sexes, i en alguns casos ja s'ha aconseguit, no tota la vida ha estat així. Com tot, va tenir uns orígens marcats que tenen una gran importància actualment i també la poden tenir en un futur.

2.1 La discriminació de la dona en general

Tot i que més de la meitat de la població actual són dones, la majoria de treballadors són homes. Això és degut a la diferència d'oportunitats entre els dos sexes i la diferència de coneixements entre l'home i la dona, ja que el gènere masculí sempre ha tingut l'oportunitat de poder aprendre anant a l'escola i assolir els coneixements necessaris. La dona, en canvi, ha hagut de quedar-se a casa, obeir tot el que li diguin i estimar, casar-se i tenir fills amb una persona que potser es porta cinquanta anys amb ella, i amb qui l'han obligat a viure aquesta vida. Tot i que aquest és un fet que va esdevenir fa temps, encara ara hi ha cultures que el practiquen.

La discriminació de la dona comença quan aquesta tot just acaba de néixer, en el món rural se li prohibeix poder anar a l'escola i, de fet, en alguns països d'Amèrica Llatina, Àfrica o Àsia el naixement d'una nena és una desgràcia; i en països com Bolívia, on encara existeix la mentalitat que els homes estan fets per el treball i les dones per a la cuina, per tots dos pares és una mala notícia.

El problema està en que ja des de ben petits s'inculca als nens sobre la importància de la virginitat i la bellesa de les dones i la intel·ligència dels homes.

Malgrat tot, no queda en només això, també existeixen les anomenades *nenes viudes* o *bekalayas* nenes que han estat obligades a casar-se amb un home que pot ser molt més gran que elles i que si ha mort abans del casament, queden condemnades a estar la resta de la seva vida vídues i sense opció a poder trobar un altre marit. A més, la majoria de les vegades, són tractades amb sospita i menyspreu i, sovint, són culpades de la mort del seu espòs. Un dels països on es troba més aquesta situació és el Nepal, juntament amb Índia,

Níger o Bangladesh, que són els països amb el nivell més alt de matrimoni infantil del món. Segons l'Enquesta Demogràfica Sanitària del país, un 63% de les noies se les obliga a casar abans dels divuit anys, i el 7% ho fa abans d'arribar als deu anys. Només una ONG, Mujeres para los Derechos Humanos (WHR amb les seves sigles en anglès) està treballant en l'actualitat en aquest problema.

Fot.1 Les nenes viudes condemnades per tota la vida.

Això són alguns exemples que la seva discriminació comença a vegades en tan sols un segons després de néixer, o quan amb només set anys de vida els practiquen la ja anomenada mutilació genital femenina o extirpació del clítoris en algunes cultures i, el que és pitjor, que els hi dura tota la seva vida

2.2 La lluita de la dona per a la igualtat entre gèneres

Les primeres ofensives de les dones pel seu dret de ciutadania es remunta al segle XVIII, en la revolució francesa.

En aquest segle van actuar per primera vegada: van intervenir en la vida política dels països, van escriure quaderns de queixes adreçats al rei, van assistir a l'assemblea, van crear clubs i associacions femenines, van editar pamflets i diaris i van intervenir en insurreccions populars, entre moltes altres coses. Però, per aconseguir tot això i més van haver de lluitar, fent manifestacions i reclamant els seus drets.

Les principals dirigents d'aquest primer moviment van ser les conegudes: Théroigne de Méricourt¹, Olympe de Gouges, Etta Palm, Claire Lacombe i Pauline Léon, provinents de les classes marginals de la ciutat. Aquestes i les seves seguidores van reclamar el dret a l'educació, a tenir llocs de treball, una llei de divorci, el reconeixement jurídic dels fills naturals, la majoria d'edat als vint-i-un anys, el dret de portar armes per defensar la Revolució, es van mostrar solidàries amb el món de la prostitució i finalment, i el més important, van exigir la ciutadania per a totes les dones en defensar el dret al vot .

Malauradament, tot i tenint el suport de la coneguda Mary Wollstonecraft, molts d'aquests objectius no es van aconseguir fins a posteriors generacions.

La Revolució Industrial, va tenir com a conseqüència el moviment obrer, fet que va dur a les dones a treballar tot el dia com a filadores. Aquest fet va empènyer a Flora Tristan a escriure sobre la seva opinió: "És millor ser un esclau que una dona en la Revolució Industrial", que de fet, eren com esclaves però pel fet de ser dones ja no tenien l'avantatge de tenir el tros de pa assegurat al dia o la revisió d'un metge en cas de caure malaltes.

Flora Tristan és el personatge més important per la lluita de les dones en aquest moment, tal i com va ser Mary Wollstonecraft durant la Revolució francesa, amb qui de fet, es va inspirar i va seguir el seu camí lluitant sobretot per a l'educació i la remuneració del treball de les dones. Tot i els seus esforços tampoc ho va aconseguir.

La lluita de les dones americanes, que es va dur a terme a mitjans del segle XIX, és coneguda per les dues grans lluites paral·leles que es van protagonitzar: una per l'abolició de l'esclavatge i l'altra a favor d'emprendre accions legals i d'introduir esmenes a les lleis que milloressin la situació de les dones. Finalment, el 1858 van aconseguir que en algun lloc (Universitat d'Iowa) s'admetessin per primera vegada dones. Per tant, pel que fa a l'educació ja ho estaven aconseguint.

Va ser a partir de la segona meitat del segle XIX, quan la reivindicació del sufragi femení va centrar la vida política del feminisme americà, de manera que les campanyes pel dret al

¹ Noms propis fer referència a l'annex I: índex de noms propis

vot van arrossegar també col·lectius més moderats com la *Women's Christian Temperance Union*, que va ser fundada el 1874 per Frances Willard, que des del 1876 s'havia pronunciat a favor del sufragi femení i havia participat en campanyes pel dret a vot.

Políticament el sufragi femení es va defensar des de dos fronts: l'un era l'enviament continu d'esmenes a la Constitució Federal que pretenien modificar les lleis; l'altre era fer propaganda a favor del sufragi femení en els referèndums organitzats en els diferents estats de la Unió en què els homes havien de decidir si s'atorgava el vot a les dones.

Finalment, la primera vegada de la història que les dones van poder anar a votar va ser l'any 1869, en el petit territori de Wyoming.

Fot.2 Votació de les dones a Wyoming, el 1869

Val a dir, però, que els seus problemes referent al dret al vot no es van acabar aquí, ja que al cap de poc els homes es van tornar a reunir i van decidir que no podien permetre que les dones votessin. Això va fer que el moviment sufragista de les dones durés molt temps.

El 1887 el Senat va discutir sobre el sufragi femení, cosa que no es va repetir fins l'any 1915, quan la *Congressional Union* hi va presentar una petició amb cinc-centes mil signatures, perquè s'hi debatés l'esmena Anthony. Al principi van obtenir la negació, però finalment les lluites pel sufragi femení donaren els seus fruits i aquesta esmena va acabar sent acceptada. El 1918 la Cambra de Representants va aprovar el reconeixement del vot de les dones i a partir del 1920 que les dones americanes pogueren anar a dipositar el seu vot a les urnes.

Paral·lelament a les americanes, les dones angleses també van lluitar pels seus drets. Volien aconseguir: benestar social, avantatges en els moments de divorci pel que fa a la custòdia dels fills, abolir l'esclavatge, el dret a exercir una professió i les reivindicacions laborals i, òbviament el dret a vot, el que consideraven més important. Amb més o menys freqüència van aconseguir tots els seus objectius excepte el que estava relacionat amb l'esclavatge, degut a que assistiren a la Convenció Mundial contra l'esclavitud que es va celebrar a Londres el 1840 però no els va ser permès votar les resolucions perquè no els era reconegut el dret a vot.

A través d'associacions com la *Ladies Discussion Society de Langham Place*, on es van dirigir per obtenir les millors familiars en els cas de divorci i separacions. Van aconseguir una llei de custòdia d'infants que reconeixia drets parcials a les dones separades (1839), el dret a les dones casades a la propietat adquirida per elles (1870), i una llei que va donar a les dones casades plens drets sobre els seus béns i salaris (1882).

A la segona dècada del segle XIX, les dones ja havien començat a organitzar-se en els centres industrials del país. Més tard, les dones es van vincular al moviment obrer organitzat, van fer política i van sortir al carrer en manifestacions com els homes.

Igual que les dones americanes, un dels fets que els va costar més d'aconseguir va ser el dret a vot.

El primer moviment sufragista anglès va aparèixer com a tal en els anys de la segona llei de reforma electoral. Des de la dècada dels seixanta fins a finals de segle es van crear una sèrie d'associacions sufragistes que van utilitzar mètodes de propaganda educativa. Van publicar pamflets i diaris (com el *Women's Suffrage Journal*, que va sortir a Manchester el 1870 i que es va publicar durant vint anys, fins a la mort de la seva fundadora Lydia Becker). Tot i les seguidores que van tenir no van aconseguir res. Es tenia en compte les dones quan es parlava de taxes, però no quan es parlava de vot.

En els anys següents van aparèixer associacions sufragistes a les ciutats més importants del país, a Edimburg, Bristol, Birmingham, etc. Aquestes van aplegar les seves forces l'any 1897 i van fundar la *National Union of Women's Suffrage Societies* (NUWSS), presidida

per Millicent Garrett Fawcett. La NUWSS era de tendències moderades i decoroses i confiava en la democràcia parlamentària per la qual cosa va emprendre accions poc conflictives.

A principis del segle XX, i vistos els pocs resultats obtinguts amb la NUWSS, Emmeline Pankhurst va fundar a Manchester, el 1903, la *Women's Social and Political Union* (WSPU). Les tàctiques utilitzades per les dones de la WSPU es van oposar als mètodes pacífics de la NUWSS i van constituir una sèrie d'accions, de vegades violentes, però com a resposta a les agressions patides.

La primera intervenció pública i el primer empresonament de les dones de la WSPU va tenir lloc l'octubre de 1905, en plena campanya electoral. Tot va començar quan Annie Kenney va preguntar a Edward Grey si donaria el vot a les dones en cas de ser elegit i aquest no va respondre res. A partir de llavors i fins que el 1914 va esclatar la Primera Guerra Mundial i les dones de la NUWSS i la WSPU van abandonar la lluita per centrar-se en ajudar a les víctimes de la guerra. En acabar aquesta, el 1918 es va concedir el dret a vot a les dones amb restriccions (només podien votar les casades o les que tinguessin més de trenta anys). Tot i això, les angleses van haver d'esperar fins al 1929 per poder votar sense restriccions i amb igualtat amb els homes. En aquella ocasió, seixanta-vuit dones van ser candidates a la Cambra dels Comuns i tretze van resultar elegides.

2.2.1 Les idees feministes a l'estat espanyol

A l'Estat espanyol, el moviment de lluita de les dones també va aparèixer com a fruit de la Revolució de 1848 i de l'expansió que es va produir arreu del món de les idees liberals i socialistes.

Les dones espanyoles, però, es van centrar en el dret a una educació secundària i superior i el de poder exercir les professions per a les quals se les capacitava. Durant els anys trenta, l'Estat es va plantejar el concepte d'educació de les dones, però no pel fet de la igualtat sinó vist des del punt de vista que elles serien les mares, esposes, germanes, etc. Dels nous

ciutadans. Aquesta idea va perdurar fins a finals de segle i va entrar en conflicte amb el model de dona que defensaven Concepción Arenal i Emilia Pardo Bazán, les quals reclamaven una educació per a les dones com a individus autònoms i no “al servei de...”.

Amb la Revolució del 1868 l’educació femenina quedava plantejada com un instrument de regeneració social. Com un complement per a l’home. Però almenys hi era.

La protagonista de la lluita pel dret a vot de les dones de l’Estat espanyol va ser Clara Campoamor.

Clara Campoamor va sortir elegida a les eleccions de juny de 1931 com a diputada. Des d’aquesta posició de treball li va anar molt bé per defensar els drets femenins. Va aconseguir que no poguessin ser fonament de privilegi jurídic: el naixement, el sexe, la classe social, la riquesa, les idees polítiques i les creences religioses. Tot això només al cap de tres mesos de ocupar aquest càrrec. Va tardar més a aconseguir el dret a vot de les dones espanyoles, que no va arribar fins el dia 1 d’octubre de 1931, després de que es decidís a votació i guanyés per cent seixanta-un vots a favor i cent vint-i-un en contra.

2.2.2. Els moviments feministes a Catalunya

Les líders de les lluites feministes a Catalunya van ser Amàlia Domingo, Teresa Claramunt i Angeles López de Ayala, que van fundar el 1889 la primera agrupació de dones, la *Societat Autònoma de Dones de Barcelona*, que organitzava vetllades instructives i recreatives on es discutien temes socials i polítics. Van lluitar per el lliure pensament.

Dones burgeses, van intentar la millora de les condicions laborals i culturals de les dones de classe obrera. Fet que es va començar a aconseguir a principis del segle XX, quan la valoració social de les dones s’havia modificat considerablement, ja que poc a poc, moltes dones van anar obtenint feines més remunerades.

Es va aconseguir, també, que en el camp de sanitat, la feina d'infermera fos reconeguda socialment; que hi hagués una educació secundària i superior per a elles i, un fet que els va servir de gran ajuda, va ser la quantitat d'electrodomèstics que es van aconseguir per deslliurar-les una mica de les feines de la llar.

Tots aquests canvis van anar construint un nou model de dona que intentava modificar l'estereotip tradicional, una dona diferent que se sentia capaç de lluitar per a l'idea d'igualtat.

Tot i això el dret de vot de les dones catalanes no va ser reconegut fins el vint-i-cinc de maig de 1933, quan es va aprovar l'Estatut Interior de Catalunya. S'ha de tenir en compte, però, que el primer cop que hi van anar les dones ocupaven més de la meitat del cens, eren: 6.716.557.

La posició de les dones en el món polític va ser, a partir d'aquest moment, inqüestionable.

3. Evolució del masclisme

3.1 Els seus orígens

Actualment, es pot considerar que els orígens del masclisme no han existit mai o, dit d'una altra manera, han estat presents sempre. És a dir, ja des de la creació de l'home s'han atribuït uns papers a la casa que han provocat el desenvolupament més elevat de l'home. Durant la prehistòria, era l'home el que anava a caçar mentre la dona es cuidava dels fills i s'ocupava de les feines "domèstiques".

Si d'alguna manera s'hagués de parlar d'una data exacta per referir-se a l'origen del masclisme, es nombraria l'època del paleolític, ja que va ser molt valorada la caça, activitat que duïen a terme els homes.

A la legislació romana, l'home i la dona eren considerats un, essent la dona la possessió i sense tenir cap poder de les seves terres, els seus diners, els seus fills i, fins i tot, la seva pròpia persona. Les filles dels matrimonis romans només tenien un nom, normalment el del pare; quan en una família hi havia més d'una nena amb el mateix nom, per evitar equivocacions, s'hi acostumava a afegir *maior* (la gran) o *minor* (la petita). Per exemple: Si el pare es deia Claudius, maior Claudia i minor Claudia.

Durant l'Edat Mitjana, l'herència es posseïa només per via masculina, fet que que encara ara és vigent en algunes regions.

D'altra banda, però, tot i que no es pugui parlar d'un moment concret de la seva aparició s'ha de tenir en compte que, tot i que en el seu moment es creés, es podria haver evitat al llarg del temps. No obstant ha passat el contrari, ja que en tot moment hi ha hagut religions, costums, persones polítiques importants i molts altres factors que han influenciat en aquesta conducta.

Uns exemples de frases que han passat a la història són:

Aristòtil (384-322 aC) Filòsof grec: "La femella és femella en virtut de certa falta de qualitats"

Jean-Baptiste Poquelin Molière (1622-1673) Dramaturg francès: “ Per moltes raons no és bo que la dona estudiï i sàpiga tant”.

Sant Tomàs (1225-1274) Teòleg. I filòsof italià: “El pare ha de ser més estimat que la mare, ja que ell és el principi actiu de la procreació, mentre que la mare n’és, només, un principi passiu”.

3.2 El masclisme durant les guerres

Malgrat que sempre s’ha donat per entès que en els moments de conflictes, la principal víctima és l’home; s’ha saber que la dona, tot i que no era la que moria en els combats, també en patia les conseqüències.

Durant la guerra, les dones van ocupar els llocs de treball fins aleshores reservats als homes. La incrementació de la presència de la dona en el món del treball va ser un estímul molt important perquè, un cop acabat el conflicte es reprengués la lluita organitzada per aconseguir l’emancipació femenina. La discriminació de la dona s’estenia a totes les esferes de la vida.

Tot i que elles treballaven igual o més que els homes i no cobraven, en molts casos, ni la meitat que ells; es podia considerar que estaven orgulloses de poder treballar ja que no ho havien pogut fer mai. No obstant, un cop acabada la Segona Guerra Mundial, el benestar econòmic de la figura femenina va tornar a disminuir, tot i així ara hi havia una diferència: la societat havia pogut ser conscient de que elles també podien treballar igual que els homes i, és més, malgrat que no ho van voler fer públic, els superiors es van adonar que ho feien més ràpid, més bé i amb més ganes.

Les dones podien dur a terme treballs de tot tipus: al cos militar, auxiliar de servei d’incendis, servei naval, servei a l’hospital nacional, a la força àrea real i, fins i tot, a la defensa civil.

Fot.3 Diferents oficis de la dona durant la guerra

3.3 El masclisme durant el segle XX

Durant el segle XX han passat esdeveniments que han provocat una disminució molt elevada del masclisme. Per començar, el gran descenç de la mortalitat infantil, la major esperança de vida i els anticonceptius han fet que la dona tingués un paper menys important en la cuida dels fills. A més, el fet de necessitar dos salaris per viure i l'increïble augment de divorcis han obligat a que la dona s'introduís en el món del treball.

Entre el 1960 i el 1970, les dones feministes van organitzar grups per a la defensa dels drets de la dona. Aquests tenien objectius com la igualtat del salari entre diferents sexes en el mateix treball, ajuda de l'estat per a la cuida dels fills, la legalització de l'abort o un anàlisi profund en cas de violació, maltractament o discriminació. No obstant, tot i que no han aconseguit tots els objectius que es proposaven, en la majoria dels països la dona ja pot votar i ocupar càrrecs públics, té més drets i un millor accés a l'educació i al mercat de treball. Tot i així, en alguns països, la industrialització ha fet que les dones hagin de treballar a fàbriques mal pagades.

4. Violència de gènere

Malgrat que amb el pas dels anys el masclisme ha anat disminuint, actualment hi ha un fet molt important que ha augmentat considerablement respecte el tracte dels homes cap a les dones. Anys enrere, la dona havia d'aguantar que el seu marit li cridés, manés i fins i tot la pegués; però actualment tot i que en la majoria de cases l'autoritat ja està compartida, apareixen cada dia dones maltractades per les seves parelles i, fins i tot, altres que perden la vida per la mateixa causa. Aquest fet rep el nom de violència de gènere o masclista.

Per sort, constantment, hi ha persones que lluiten per abolir-la definitivament. Per aquest motiu existeix el dia internacional contra la no-violència vers les dones: vint-i-cinc de novembre.

Es defineix violència de gènere com qualsevol acció o actitud de la parella o exparella que s'imposa a una dona per subordinar-la. Són violència masclista els abusos sexuals, físics, econòmics i psicològics.

Es pot detectar si una dona (o home) està essent maltractat per la seva parella si:

Hi ha estratègies de control: trucades i missatges per posar-se permanentment en contacte amb la parella quan no estan junts; demana explicacions sobre on va, amb qui hi va i què hi fa; controla a l'altre econòmicament i opina sobre la roba que porta i demana que es canviï quan no li agrada.

Hi ha actituds que volen provocar l'aïllament: no li agrada que la dona tingui amigues, no vol que vegi la família i es molesta si està amb altres persones a soles i algun cop l'ha menyspreat davant d'altres persones.

Hi ha accions intimidadores: si la dona té por a la seva parella; l'insulta o la humilia; l'amenaça amb treure's la vida o aconseguir la custòdia dels fills; li reté documentació important com ara les llibretes bancàries, el passaport, els documents del pis, etc; si la dona té la impressió que ha d'endevinar els seus desitjos per complaure'l o si ell la coacciona dient que la tornarà al seu país d'origen en cas que aquesta sigui estrangera.

Hi ha agressions: l'home ha pegat a la dona; l'ha obligat a mantenir relacions sexuals o ha llençat o trencat coses que eren especials per a ella.

4.1 Mesures d'autoprotecció per a les dones

Per evitar una agressió la dona maltractada pot prendre diferents mesures per autoprotegir-se:

Abans de l'agressió:

Informar-ne i informar-se'n: El primer pas és demanar ajuda als serveis d'atenció a la dona o als serveis socials del seu municipi.

Preparar-se per reaccionar: La dona ha d'escriure sobre les agressions que ha patit i intentar recordar les dates i l'esclat de violència des del principi fins al final; buscar alguna persona amb qui ella pugui confiar i explicar-li la situació en què es troba perquè la pugui acompanyar a buscar informació i ajudar-la.

Pensar com protegir-se i preparar-se: Tot i que fins fa uns anys la dona no podia marxar de casa ja que l'home tenia dret a denunciar-la per abandonament de la llar; la dona hauria de preparar una bossa per si ha de marxar en una situació d'emergència, ja que ara ja és legal, i a més, podria crear una contrassenya amb aquesta persona de confiança per a casos d'urgència; en cas de tenir fills/es crear una senyal amb ells que serveixi per avisar-los que cal sortir de casa i, per acabar, que la dona i els fills memoritzin el 112 com a telèfon de referència en cas d'emergència.

Si la dona creu que pot començar un episodi de violència cal seguir els passos següents:

Si a casa seva hi ha una habitació on es pot tancar (per exemple el lavabo), hi ha d'anar amb un telèfon i demanar ajuda, si no hi és a temps ha de procurar fer soroll perquè alguna persona ho senti i pugui demanar ajuda per ella.

Ha de mantenir-se allunyada de les habitacions on hi hagi objectes perillosos com la cuina i dirigir-se a la sala més propera a la porta del carrer, per així poder fugir amb més facilitat.

En cas de no poder fugir, la dona s'ha de protegir les parts més vulnerables del cos (la cara, el cap i el pit).

Si ja s'ha produït l'agressió:

Si la víctima té lesions físiques ha d'anar a un centre mèdic perquè l'atenguin i n'ha d'explicar el motiu. També ha de demanar un informe de lesions: aquest informe és important per a futures accions legals que ella pugui posar en marxa.

Un cop es posseeixen aquestes, el següent pas és denunciar; ja que així ja es conta amb el suport de la policia. A més, seria bo que conservés totes les proves: objectes trencats, roba esquinçada, senyals i ferides, etc.

Si la dona agredida ja no conviu amb la persona que l'ha maltractat:

És molt important que no accepti quedar amb ell a soles, el moment de la separació és d'alt risc.

A part, és imprescindible que ella eviti donar les seves dades personals: adreça del nou domicili, nou número de telèfon, etc. Ha de tenir present que les ha de facilitar només a les persones de molta confiança.

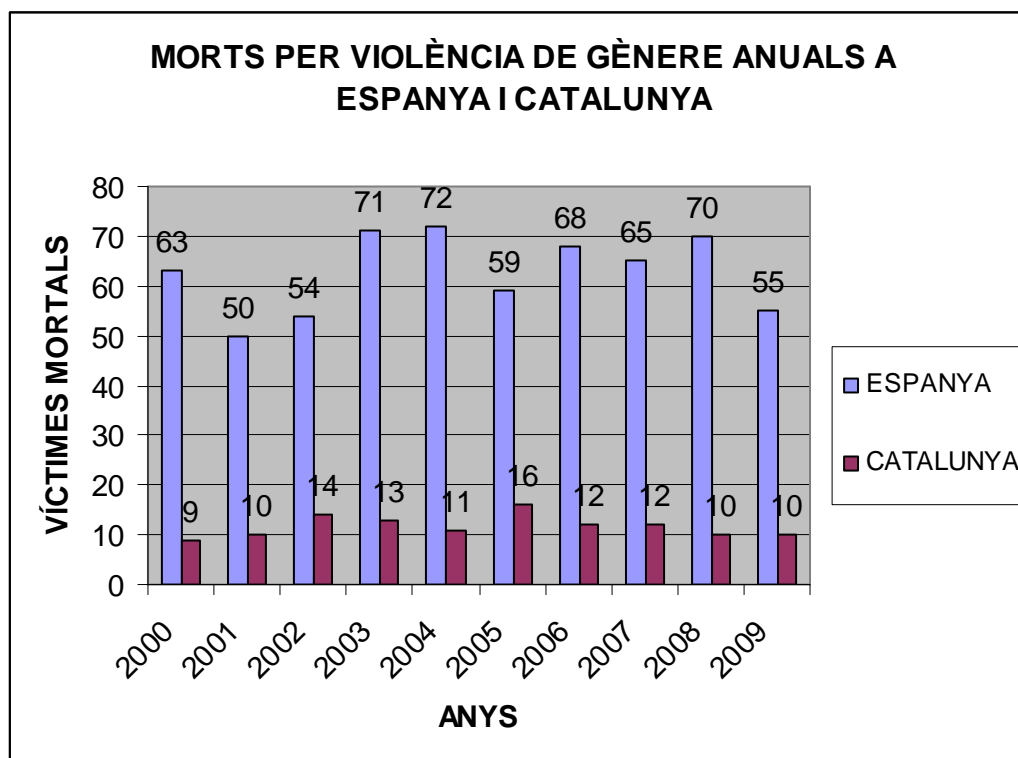
També s'ha de tenir en compte, però, que si la víctima té fills ha d'explicar a l'escola la situació que està vivint i avisar-los de quines són les persones que poden recollir els nens. Si el pare, el maltractador, té visita amb els fills, la dona hi ha d'anar acompanyada o directament demanar que se n'encarregui una altra persona de confiança. Per afegit, la dona també té l'opció de demanar la intermediació d'un punt de trobada.

Finalment, si ja s'han dictat mesures judicials de protecció:

La dona ha d'actuar amb fets tan simples com canviar el pany de casa i no deixar entrar l'agressor sota cap concepte i portar sempre a sobre la còpia de l'ordre de protecció.

S'ha de tenir en compte, però, que trencar l'ordre de protecció és un delictes, fins i tot en el cas que ell s'acosti amb el consentiment de la dona.

Gràfic 1. Morts per violència de gènere en els últims deu anys.

4.2 Drets de suport a la víctima

- Amb caràcter general, s'instrueix a la víctima de l'acte d'oferiment d'accions, en virtut dels articles 109, 110 i 544 bis de la Llei d'Enjupament Criminal²

² Els tres documents esmentats donen el dret a la víctima a rebre la declaració corresponent, formar part en el procés. També, en els casos que s'investigui un delictes del tipus esmentat, el jutge o tribunal podrà, de forma motivada i quan sigui estrictament necessari a la fi de la protecció de la víctima, imposar cautelament a l'inculpat la prohibició de residir en un lloc determinat.

- Les suposades víctimes de delictes violents o contra la llibertat sexual poden acollir-se a l'assistència, ajudes i beneficis previstos per la Llei 35/95 de l'onze de desembre, per el que deuran dirigir la oportuna sol·licitud en el període d'un any des de la comissió del fet al Ministeri d'Economia i Hisenda.
- S'informa a la víctima de la possibilitat d'acollir-se al benefici de l'assistència jurídica gratuïta amb l'objectiu de facilitar-li l'assistència tècnica necessària en l'exercici de les accions penals i/o civils que decidís iniciar.
- Se li facilita un telèfon de contacte de la persona amb qui pugui rebre informació sobre el seguiment del seu cas o aportar qualsevol altra data que considerin d'interès. Tot i així, se li comunica a la víctima, passat un temps prudencial (no més de tres mesos), l'estat en el que es troben les investigacions, excepte en aquells extrems casos en què aquesta informació pugui afectar el bon final d'aquestes.
- Se li dona una còpia de la denúncia a la víctima amb la corresponent indicació del Jutjat en el que s'ha d'entregar (si es desconeix se l'informarà de la data d'entrega). A més, s'informa a la dona que si més endavant presentarà noves denúncies porti amb ella la/es copia/es de la/es anterior/s formulada/es.

4.3 Tipus d'agressions

4.3.1 Abusos sexuals

Els **abusos sexuals** són coneguts com qualsevol activitat sexual entre dues persones o més i sense el consentiment d'una. L'abús sexual es pot produir entre dues persones adultes, d'un adult a un menor o, fins i tot entre dos menors.

Aproximadament un terç de les persones que han patit un abús sexual, pateix també trastorns nerviosos posttraumàtics associats al record dels abusos. Per això no és estrany que l'oblit funcioni com un mecanisme de defensa. Tot això fa que la reconstrucció de l'abús sigui difícil per a la víctima: en alguns casos es poden donar pèrdues parcials de la

memòria, en altres, amnèsia total. Moltes persones tenen records que han tingut l'abús sense pensar en l'abús en sí. També es dona un record selectiu de les característiques de l'abús: es recorden algunes circumstàncies centrals (la persona, el lloc, el temps que va durar l'agressió, etc.), però no els detalls.

Com a efectes directes del record es troba la por a repetir circumstàncies que s'assemblen a l'abús. Alguns nens i adults pateixen por a quedar-se sols, a banyar-se, a mostrar el propi cos, a ser tocats, a la intimitat, a llocs concrets com lavabos públics o parcs, etc.

S'ha de tenir en compte, però, que tot i que es parla d'abusos sexuals com a masclisme; uns dels més afectats són els infants; estariem parlant dels dos sexes, per tant, de l'anomenat maltracte infantil. Hi ha estadístiques que són aterrades: Una de cada quatre nenes és abusada sexualment abans dels divuit anys; un de cada sis nens és abusat sexualment abans de la majoria d'edat; un de cada cinc nens és sol·licitat sexualment per internet; quasi el 70% de les agressions sexuals denunciades es produeixen abans dels disset anys i, actualment, existeixen gairebé trenta-nou milions de supervivents d'abús sexual infantil a Amèrica.

4.3.2 Abusos físics

L'**abús físic** o violència física és considerat com a qualsevol activitat no accidental que provoqui o pugui provocar dolor físic, malaltia o risc de patir-la.

Aquest sol ser el maltracte més fàcil de detectar ja que les persones properes a la víctima se'n poden adonar amb marques i ferides observables al cos de la dona. Tot i així la dona sol negar-ho dient que ha caigut, s'ha cremat cuinant, etc. També s'ha de dir, però, que l'abús físic no té perquè deixar cicatrius. Ni tan sols té que fer mal.

És el maltracte més denunciat per les dones, ja que altres com el psicològic o el sexual sovint no els consideren maltracte i, per tant, no els denuncien.

A l'any es troben prop de quatre-centes mil dones maltractades a Espanya.

4.3.3 Abusos econòmics

El **maltracte econòmic i material** es produeix a l'excloure la dona dels recursos econòmics; implica la destrucció o privació del sustent econòmic i/o de la propietat.

Es considera maltracte econòmic: l'entrega de quantitats de diners per al manteniment de les necessitats familiars; la destrucció de mobles o privació de vehicles; l'impediment o imposició a la vida laboral de la dona i l'acusació a la dona per la incompetència de no saber administrar els diners.

Aquest és l'abús menys denunciat, ja que moltes dones ni s'adonen que estan essent maltractades. Aquest fet passa perquè tota la vida han viscut sota un control del seu marit i, per tant, ho veuen com una situació de normalitat.

4.3.4 Abusos psicològics o verbals

El **maltractament psicològic** es basa en comportaments intencionats, executats des d'una posició de poder i encaminats a desvalorar, produir dany psíquic, destruir l'autoestima i reduir la confiança personal.

El patiment de la dona abusada porta a la despersonalització, alhora que genera la dependència de la persona que els infligeix.

La víctima pot patir dos tipus de símptomes sota aquest maltracte:

Sintomatologia ansiosa: Falta d'alè o sensació d'ofeg; mareig, sensació d'instabilitat, sensació de pèrdua de consciència; palpitations o ritme cardíac accelerat; tremolor i sudoració; sofocació; nàuseas i molèsties abdominals; despersonalització o desrealització; adormiment o sensació de pessigolleig en diverses parts del cos; calfreds; por a morir; por a perdre el control o a tornar-se boig i hipervigilància.

Sintomatologia depressiva: Poca gana; insomni o hipersomnia; pèrdua d'energia o fatiga; disminució de l'autoestima; falta de concentració o dificultat per prendre decisions; sentiments de desesperança; escasses relacions socials; sentiments de culpa; manifestacions somàtiques; intents de suïcidi; alt índex de tractament psiquiàtric o psicoterapèutic; dificultat per a resoldre problemes o escasses habilitats socials.

5. El masclisme actual

Un cop tractats els aspectes necessaris i, quasi es podria dir, obligatoris per entendre més bé aquesta part; ja es pot dir que, definitivament, el masclisme ha disminuït al llarg dels anys.

No obstant, com ja s'ha anat comentant en tot el treball encara ara n'hi ha presents moltes característiques. Seguidament se'n comentaran algunes:

En primer lloc, parlar del factor més important, la consciència; actualment, i com anys anteriors, tot i que les persones ja es comencen a mentalitzar, encara hi ha moltes ments que pensen el contrari, el fet que els homes són superiors a elles i, el que es pot considerar més greu és que no només són els homes sinó que moltes de les dones també s'ho pensen. El primer pas és que elles se n'adonin i així poder lluitar totes juntes com han fet algunes durant la història.

El segon aspecte important que provoca una societat masclista és la política i la monarquia. Tot i que es considera que ja es concedeix el permís i el dret a les dones a treballar en el sector públic, actualment hi ha molt poques dones treballant-hi i, un factor pitjor és que si s'hi presta atenció: per què els principals presidents són homes? No havia desaparegut el masclisme? La resposta és No, el masclisme encara és present i molt, el fet que una dona presideixi "no està permès" ja que es considera que elles, les dones, no tenen la suficient capacitat d'interrelació i comunicació per convèncer i dialogar amb la resta de representants d'altres països. Tot i la importància d'aquesta, com ja s'ha dit hi ha un altre sector on el masclisme encara hi és més present: la monarquia. La pregunta és: per què el futur rei ha de ser el príncep? No ho pot ser una dona encara que sigui la primogènita? La resposta a aquesta ja és més complexa, de fet, no se n'ha pogut trobar cap de convincent. Tot just ara es comença a plantejar si els prínceps tenen un fill baró sigui o no el futur rei, de fet, aquest aspecte crearia una situació de discussions i conflictes.

Malgrat que la majoria de la població està en contra d'aquests principis, els acabats d'esmentar són els que controlen el país i, a llarga distància, el món; és a dir, es porta també el problema a les escoles i la educació en general. Encara que no ho sembli,

actualment hi ha molts centres educatius on només s'admeten nens, nois o, com pot ser en algun cas, homes. Tot això és causat per l'antic descobriment que les dones tenen més capacitat d'aprenentatge i això no permet comparar la intel·ligència dels dos sexes ja que es veuria la diferència. Per sort, però, en aquest moment ja quasi enlloc es pateix aquesta discriminació femenina.

Conductes com aquesta provoquen que la societat no avanci tan ràpidament, que els joves creixin amb la mateixa mentalitat: els homes són superiors a les dones. No obstant, hi ha molts factors que demostren que el masclisme no només és present en els matrimonis de mitjana edat, un tipus de masclisme, que a primera vista no ho sembla i que, en canvi, en els últims vint anys ha augmentat considerablement és el de la moda.

L'obsessió de les noies en estar primes i, en molts casos, operar-se, no menjar o provocar-se vòmits és conseqüència de la publicitat. És a dir, si el prototip de moda femení no fós d'una dona prima amb molt pit; fet que es podria considerar difícil d'obtenir a base biològica, les noies no actuarien tal com ho fan. Tot i així, també hi influeix la opinió masculina ja que encara que hi ha homes que físicament no són atractius, busquen una dona perfecte. L'únic que s'aconsegueix amb aquestes mentalitats és el trastorn de moltes adolescents en el seu moment de creixement, ja que per elles, en aquesta edat el físic és el més important.

Fot.4 Model femenina del 1950

Fot.5 model femenina dels anys 2000

Val a dir, però, que el problema entre els joves no acaba aquí, ja que, segons una enquesta realitzada per la *Comissió per a la Investigació del Maltractament a Dones*, **quatre de cada cinc** noies d'entre dotze i divuit anys responen que sí a les preguntes *Pot existir l'amor encara que hi hagi un maltractament?* i *Si et peguen t'estimen?* Aquests resultats han estat qualificats com a MOLT ALARMANTS ja que el fet que un 80% de la població jove femenina opini així significa que es tardarà molt a canviar el pensament de la societat actual i, sobretot, futura.

6. Dones masclistes

Com ja s'ha comentat a punts anteriors no només existeixen els homes masclistes, el problema és que també hi ha dones que pensen així. Aquest fet complica l'abolició total d'aquesta conducta i impedeix que es pugui millorar la seva pròpia situació.

Segons els especialistes, fins i tot les dones més progressistes i liberals tenen idees masclistes. En moltes ocasions una dona actua a favor de l'home sense adonar-se'n, entre les quals destaquen: a les nenes des de petites se les prepara per ser dependents als nens, per ser forts; tot i que en els últims anys ha disminuït molt, moltes mares criden a la filla a l'hora de realitzar tasques domèstiques havent-hi el fill varó a casa desocupat; o, fins i tot, deixar sortir de nit el noi més petit que la noia, simplement perquè *ell és un home*.

Tot i que s'està insistint molt en aquests aspectes i moltes dones han corregit la seva manera d'actuar "errònia", encara existeixen dones, moltes dones, que reconeixen que actuen així. Aquestes, però, consideren que no s'ha de canviar aquesta conducta ja que és com ha evolucionat la societat al llarg de la història i, citant paraules textuales *fins ara no ha anat pas tan malament*. Aleshores la pregunta és: Més de setanta dones mortes en un any pel seu marit no és anar malament?

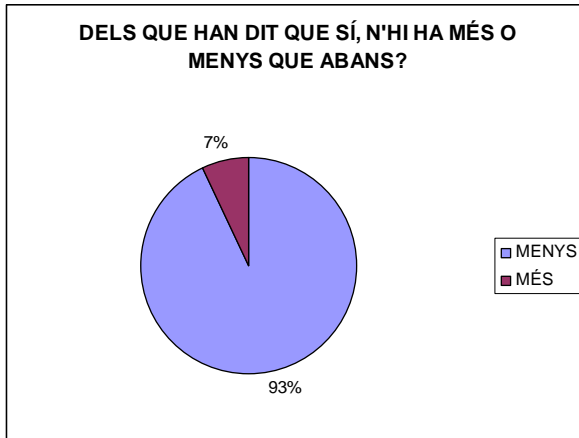
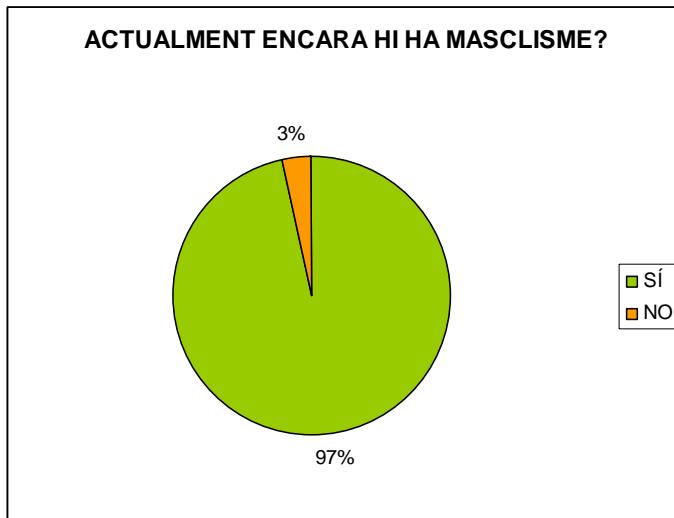
Malgrat tot, s'ha de valorar l'intenció i la voluntat de moltes persones, homes i dones, que lluiten cada dia per intentar que, mica a mica, desaparegui aquesta tendència i, s'ha de dir, que tot i que avança lentament, l'important és que avança.

7. Resultats

7.1 Enquesta sobre el masclisme

1. Creus que actualment encara hi ha masclisme?

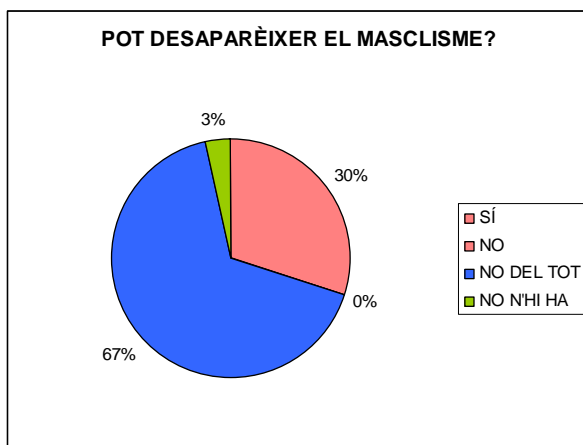
Segons l'enquesta realitzada un 97% de la població creu que actualment encara hi ha masclisme, la resta, un 3%, creu que ja no n'hi ha.

Del 97% que han afirmat que encara n'hi ha en el present, un 93% conclueix que n'hi ha menys que abans, un 7%, en canvi, creu que ha augmentat al llarg dels anys.

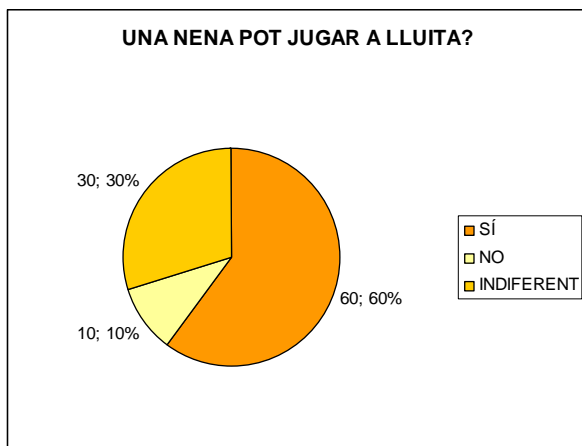

2. (Si n'hi ha) Creus que pot desaparèixer algun dia del tot?

Un 30% de la població pensa que el masclisme pot arribar a desaparèixer del tot. Un 67% creu que pot desaparèixer però no del tot, sempre en quedarà rastre. Un 0% creu que no desapareixerà i, un 3% assegura que no hi ha masclisme.

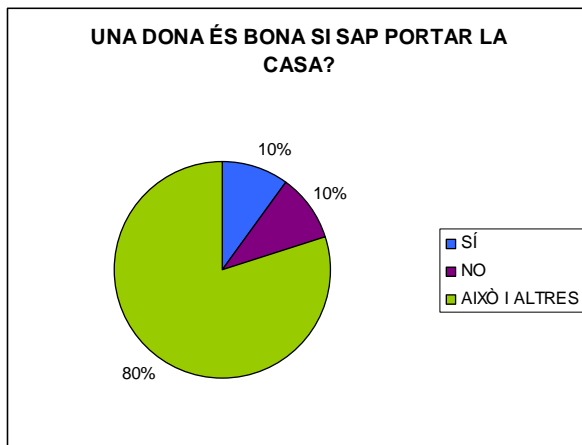
3. Trobes bé que una nena pugui jugar amb jocs de lluita?

Responent a la pregunta *Trobes bé que una nena pugui jugar a la lluita?* Un 60,6% de la població ha respost que sí. Un 10,1% ha respost que no, mentre que un 30,3% ha comentat que li era indiferent.

4. Creus que una dona és bona si sap portar una casa (planxar, cosir, cuinar...)

Un 10% dels habitants consideren que una dona és bona només si sap portar la casa, un 10% consideren que no i, la immensa majoria, el 80% consideren que és bona si sap portar una cosa però que també hi influeixen altres factors.

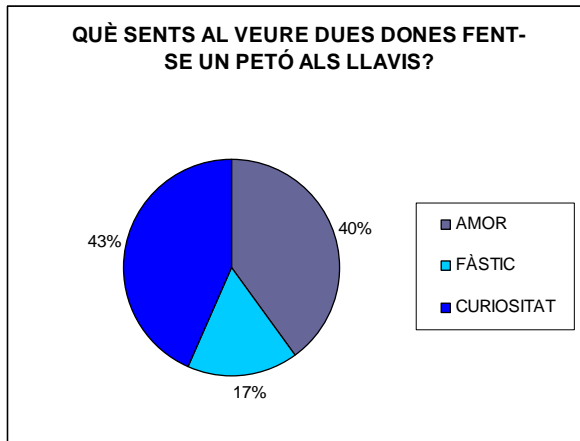
5. Què penses quan veus una noia/dona professional del futbol?

Al 97% de les persones enquestades els és indiferent si és una dona o un home el que juga a futbol, el 3%, en canvi, consideren que aquesta noia/dona té gustos que no pertanyen al seu sexe.

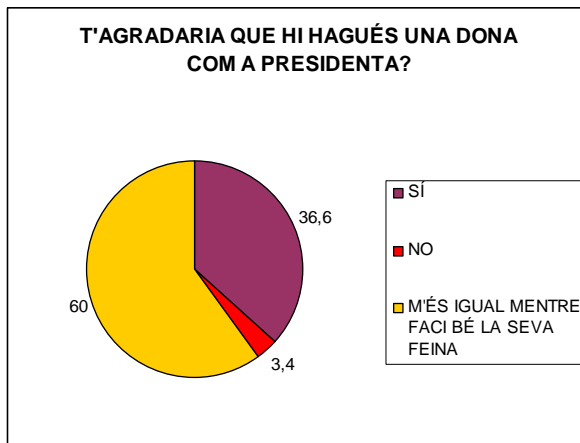

6. Què sents en veure dues dones fent-se un petó als llavis?

En veure dues dones fent-se un petó als llavis, un 43% de la població sent curiositat, un 40% hi veu amor i, al 17% restant li fa fàstic.

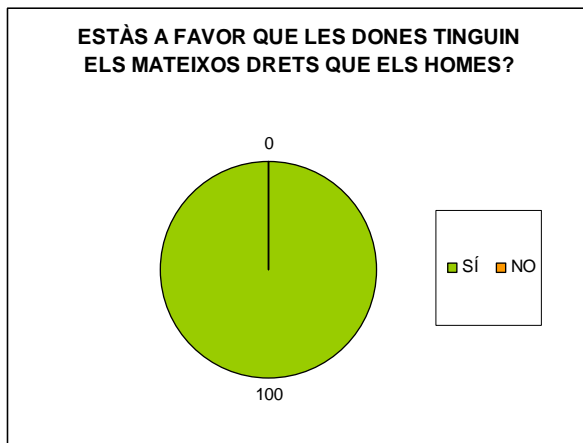
7. T'agradaria que hi hagués una dona com a presidenta?

Al 60% dels habitants els és igual si el president és un home o una dona mentre faci bé la seva feina. A diferència hi ha un 36,6% de les persones que afirmen que volen una dona com a presidenta i un 3,4 que, en canvi, ho neguen.

8. Estàs a favor que les dones tinguin els mateixos drets que els homes?

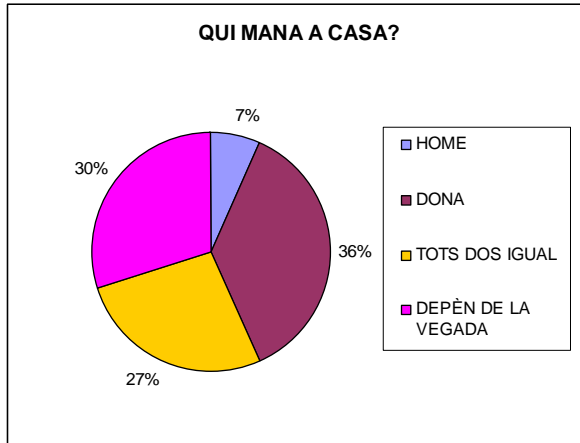

El 100% de la població està d'acord en que les dones tinguin els mateixos drets que els homes.

7.2 Enquesta a matrimonis joves (fins a 39 anys)

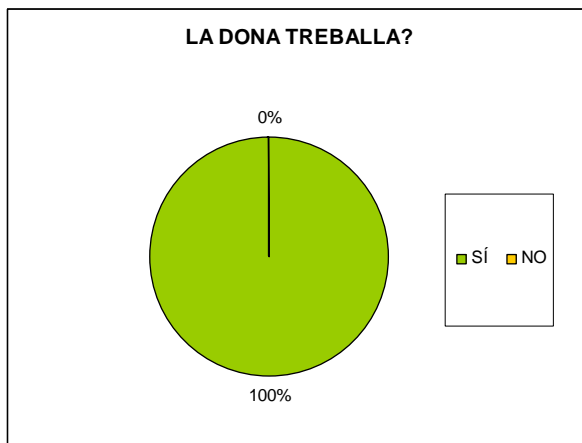
1. A casa vostra, qui sol dir el que s'ha de fer?

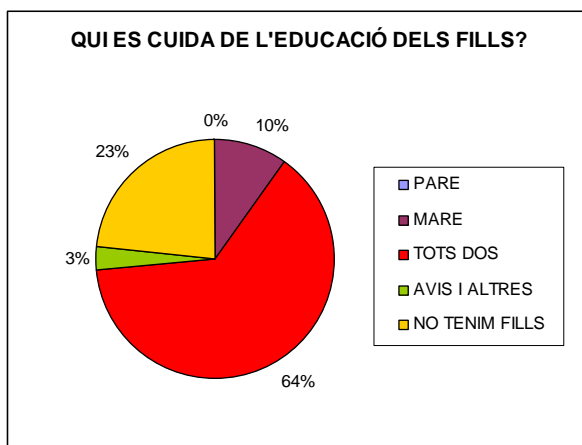
Actualment, en un 36% de les cases qui mana és la dona, en un 7% és l'home, en un 27% tots decideixen per igual i, en el 30% restant decideix l'un o l'altre depenent de la vegada.

2. La dona treballa o només es cuida de la casa i és l'home qui porta els diners?

En el 100% dels casos la dona també treballa i col·labora en els ingressos de casa.

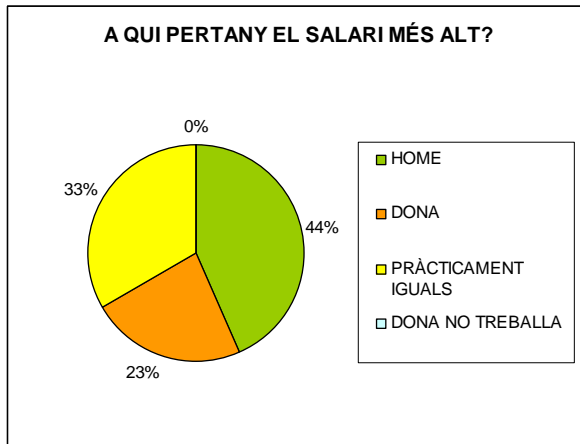
3. Si teniu fills o planejat tenir-ne. Qui es cuida principalment de la seva educació?

La majoria de la població amb fills, el 64%, són tots dos els que es cuiden de la seva educació; en un 10% de les cases és la mare qui se'n cuida principalment, en un 3% els principals responsables són els avis i altres i, el 23% restant no tenen fills. El pare, segons els resultats, se'n cuida se'n responsabilitza en el 0% dels casos.

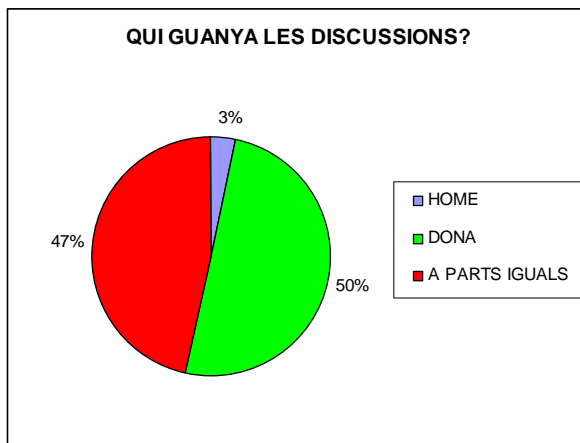

4. En cas que la dona treballi. El salari més alt que arriba a casa, a qui pertany?

En el 44% dels casos és l'home qui porta el salari més alt a casa, en el 23% és la dona i en el 33% restant els salaris mensuals són pràcticament iguals entre els dos membres de la parella.

5. En els casos de discussió qui acaba "guanyant" majoritàriament?

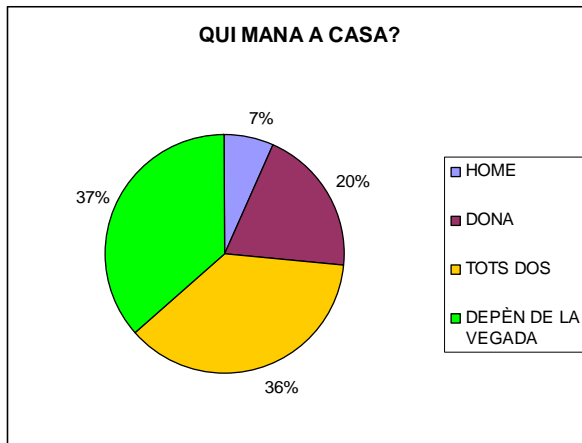

En la meitat de les parelles joves, el 50%, és la dona qui guanya les discussions; amb una gran diferència, un 3% són els homes qui guanyen i, en el 47% restant dels casos guanyen les discussions tots dos a parts iguals.

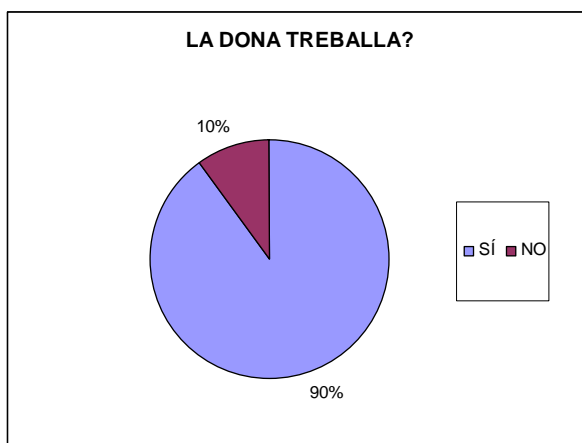
7.3 Enquesta a matrimonis de mitjana edat (40-59 anys)

1. A casa vostra, qui sol dir el que s'ha de fer?

En els matrimonis de mitjana edat, en un 20% dels casos qui decideix a casa és la dona, en un 7% és l'home, en el 36% tots dos decideixen per igual mentre que la majoria dels cops, el 37% decideix l'un o l'altre depenent de la vegada.

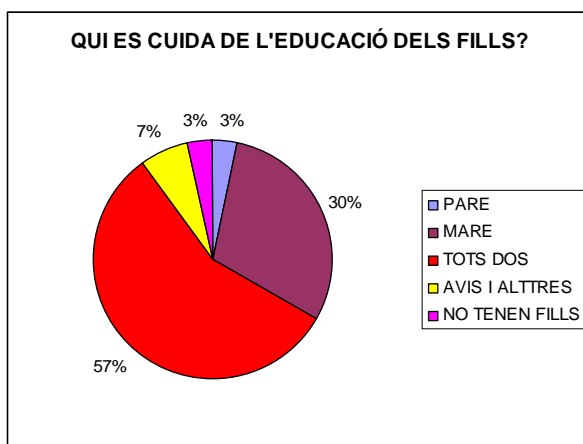
2. La dona treballa o només es cuida de la casa i és l'home qui porta els diners?

La dona treballa en el 90% de la població.

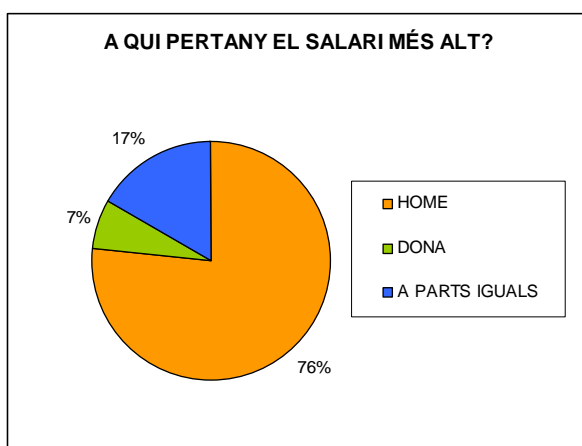

3. Si teniu fills o planejat tenir-ne. Qui es cuida principalment de la seva educació?

En la majoria de cases, el 57%, es cuiden dels fills tots dos pares per igual; en un 30% és la mare i un 3% el pare. La resta pertany al 7% de la població que qui es cuida dels fills són els avis o altres i el 3% restant que pertany a les persones que no tenen fills.

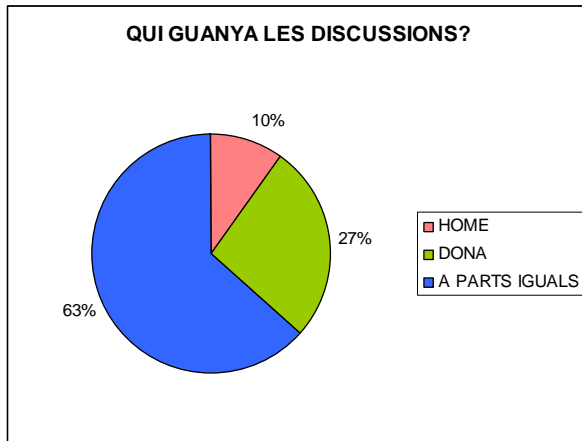
4. En cas que la dona treballi. El salari més alt que arriba a casa a qui pertany?

Del 90% de les cases en què la dona treballa, un 76% és l'home qui porta el salari més alt a casa, el 17% de les vegades el salari és pràcticament igual entre els dos mentre que només el 7% de les vegades pertany a la dona.

5. En els casos de discussió, qui acaba “guanyant” majoritàriament?

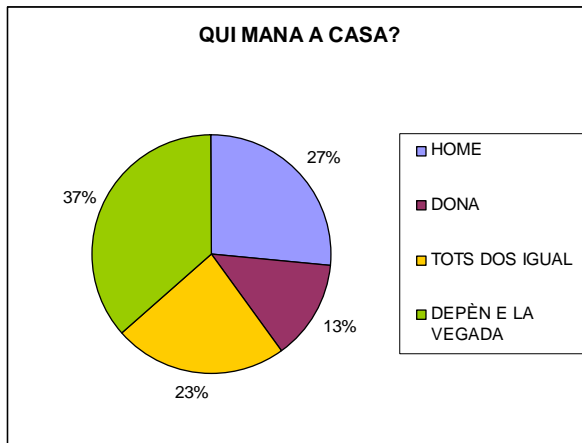

La majoria de les vegades, el 63%, les discussions es guanyen a parts iguals, el 27% surten guanyadores les dones i en el 10% dels casos són els homes els qui guanyen.

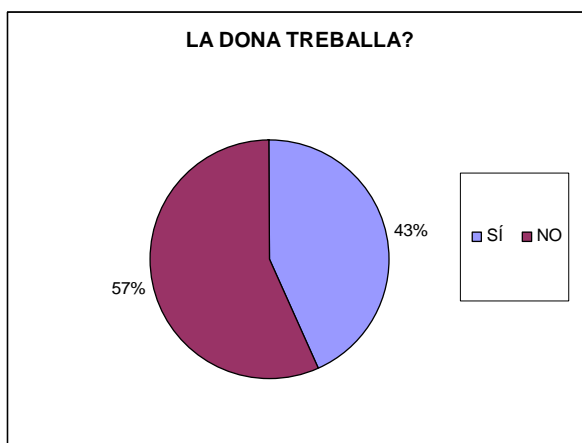
7.4 Enquesta a matrimonis grans (més de 60 anys)

1. A casa vostra, qui sol dir el que s'ha de fer?

En els matrimonis grans, el 27% de les vegades és l'home qui mana a casa, el 23% decideixen per igual i el 13% és la dona. En la majoria dels casos, el 37%, decideix l'un o l'altra depenent de la situació.

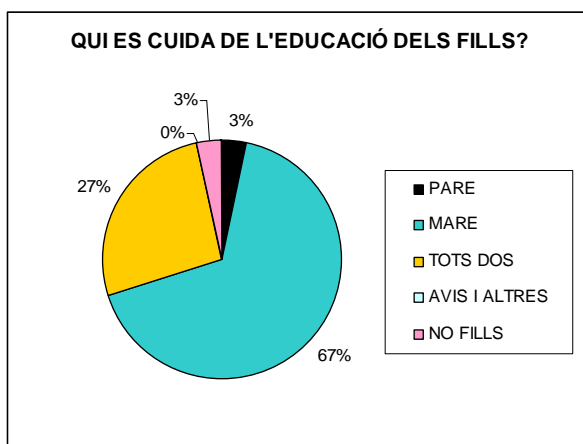
2. La dona treballa o només es cuida de la casa i és l'home qui porta els diners?

En un 57% de les cases la dona no treballa, mentre que en el 43% restant sí.

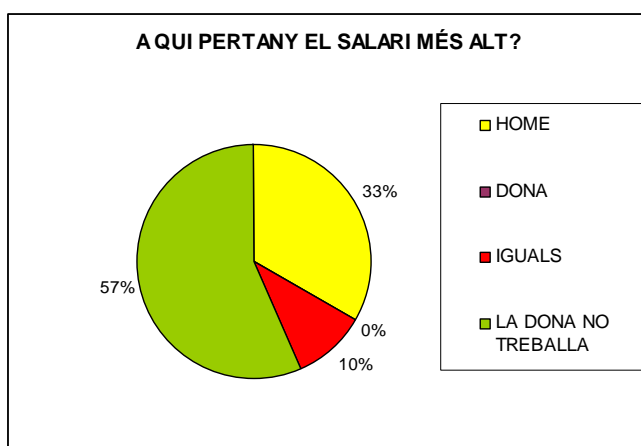

3. Si teniu fills o planejat tenir-ne. Qui es cuida principalment de la seva educació?

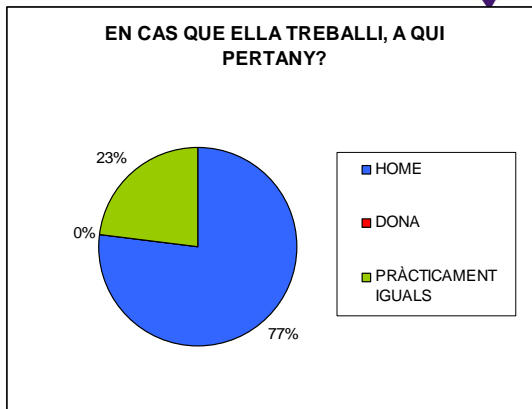

La gran major part dels cops és la dona la que es cuida (cuidava) dels fills, exactament el 67% de les vegades. El 27% dels cops se'n cuiden els dos pares per igual; amb el mateix percentatge, un 3% cadascú se'n cuiden el pare principalment o, no tenen fills. El 0% és el percentatge del qual se'n cuiden avis i altres.

4. En cas que la dona treballi. El salari més alt que arriba a casa a qui pertany?

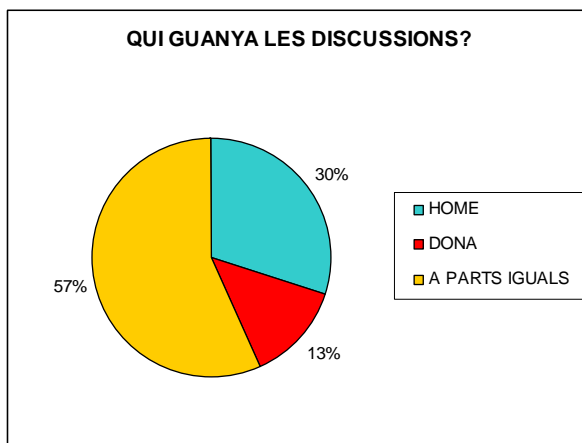

Com ja s'ha esmentat anteriorment en el 57% de la població la dona no treballa (treballava). En la resta, el 33% de les vegades el salari més elevat pertanyia a l'home i, en un 10% dels casos a parts iguals. El 0% dels cops era la dona qui el portava.

Dins el 43% de la població en què la dona treballa, un 77% era l'home el portador del salari més elevat mentre que en un 23% eren pràcticament iguals. La dona, el 0% dels cops.

5. En els casos de discussió, qui acaba “guanyant” majoritàriament?

La majoria de les vegades, el 57%, les discussions les guanyen a parts iguals, el 30% dels cops és l'home qui guanya, mentre que només el 13% és la dona.

8. Conclusió

Un cop acabat el present treball, prestant especial atenció a la hipòtesis inicial d'aquest: *El masclisme està desapareixent* i donat que, en un primer moment jo vaig acceptar-la. S'ha de dir que observats els resultats obtinguts tinc, ara, suficients coneixements per continuar amb la mateixa opinió. No obstant, aquest estudi m'ha servit per concretar més.

Quan dic concretar més em refereixo a la capacitat d'explicar per quins motius el masclisme, amb el pas del temps, està desapareixent. Es pot dir que, efectivament sí, està desapareixent però a una velocitat relativament baixa ja que, d'una banda es porten a terme moltes conductes per conscienciar les persones; a les famílies d'ara no guanya, en absolut, l'home en la presa de decisions i, a més les dones ja tenen quasi bé tots els mateixos drets que els homes. No obstant, però, encara existeixen molts signes de masclisme que disminueixen a un ritme molt més lent i, en algunes ocasions, fins i tot augmenten, és el cas de la violència de gènere que, en els últims anys s'ha incrementat notablement. A més, les dones encara tenen un sou més baix que els homes amb el mateix treball i, en la política qui governa són, en major part, ells.

Malgrat que, com ja he dit, existeixen encara molts signes de masclisme; un detall que m'ha cridat en especial l'atenció és que, segons les enquestes realitzades, a les famílies cada cop té més importància la decisió de la dona. Això em fa pensar que, potser en un futur no estariem parlant de masclisme sinó de feminisme.

A nivell personal m'ha agradat fer aquest treball ja que he pogut ser conscient en primera persona de les situacions tan abusives que han patit durant molts anys les persones del meu mateix sexe i, que encara ara s'estan vivint. N'he tret coneixements gratificants com la capacitat d'elles, de nosaltres, de demostrar que no som un ésser inferior. D'altra banda, però, n'he tret d'altres que no m'ha agradat veure, un clar exemple ha estat el gran nombre de dones mortes innecessàriament per les seves parelles.

Espero que aquest treball hagi estat útil i, del vostre agrat.

9. Bibliografia

Llibres

CARRÉ I PONS, Antònia; LLINÀS I CARMONA, Concepció. *La lluita de les dones per la seva ciutadania*. Barcelona, Institut Català de les Dones, 1995.

GAGO, Cándida. *Atles de les dones en el desenvolupament del món*. Barcelona, Cruïlla, 2006

La mutilación genital femenina y los derechos humanos. Madrid, Amnistía Internacional, 1998.

Nou contracte social Homes-Dones. Barcelona, Federación Mujeres Progresistas, 1999

SEGURA SORIANO, Isabel. *Un dia qualsevol. Història de la vida quotidiana de les dones*. Barcelona, Instituto de la Mujer, 1989.

Vídeos

REIS, Anne; SLATKIN, Carol; TRANS, Penny. *En busca de la muchacha afgana*. National Geographic, 2002

Pàgines web

<http://jai.com.uy/pregjabadmachismo.htm>

<http://psicologia-criminologia.blogia.com/temas/estadisticas-violencia-de-genero.php>

<http://revista.consumer.es/web/ca/20050201/interiormente/69517.php>

http://translate.google.es/translate?hl=es&langpair=en|es&u=http://www.darkness2light.org/KnowAbout/statistics_2.asp

http://www20.gencat.cat/docs/Justicia/Documents/ARXIUS/doc_75030689_1.pdf

<http://www.bienestarsocial.net/>

<http://www.donesenxarxa.cat/La-violencia-contra-les-dones>

<http://www.donesenxarxa.cat/Lliures-de-violencia-masclista>

<http://www.guardiacivil.org/mujer/domestic.jsp>

<http://www.juntadeandalucia.es/institutodelamujer/Informe-anual-de-violencia-de.html>

http://www.latinfemme.com/machismo_en_la_mujeres.htm?TB_iframe=true&height=520&width=900

<http://www.sindioses.org/sociedad/machismo.html>

<http://www.svmfyc.org/Revista/11/Pag8.pdf>

Annex 1

Índex de noms propis

- **Théroigne de Méricourt:** (Harcourt, 13 agost 1762 - París, 9 juny 1817). Coneguda com *la Belle Liégeoise*. És proclamada la Primera amazona de la Llibertat i la seva vida la converteix en una de les primeres feministes de la història.
- **Olympe de Gouges:** (Montauban, França, 7 maig 1748 – París, 3 novembre 1793). Al 1791 va escriure la seva Declaració dels Drets de la Dona i la Ciutadania. Va defensar la separació de poders. Va ser guillotinata per haver defensat un estat federal d'acord amb els principis girondins.
- **Etta Palm:** (Holanda, abril 1743 – 28 març 1799). Estava a favor de la participació política de les dones. Va fundar la Societat Patriòtica d'*Amigues de Veritat*, des d'on va lluitar per la presència de la dona al govern revolucionari.
- **Claire Lacombe:** (4 març 1765 - ?) Va lluitar pels drets de la dona. A ella i les seves companyes els van prohibir fer clubs de dones, començant pel republicà i el revolucionari.
- **Pauline Léon:** (París, 1768 - ?) Va reclamar la fundació de batallons femenins i va fundar, juntament amb Claire Lacombe, el *Club de les ciutadanes republicanes revolucionàries* el 1793. El 1794 va ser detinguda i empresonada juntament amb el seu marit, i van ser alliberats el mateix any.
- **Mary Wollstonecraft:** (Londres, 27 abril 1759 – 10 setembre 1797). Va escriure diferents obres defensant el dret de la dona, però la més important va ser *Vindicació dels drets de les dones*, el 1792.
- **Flora Tristan:** (París, 7 abril 1803 – Burdeus, 12 octubre 1844). Va defensar les dones i la classe proletària. Es va inspirar en l'obra de Wollstonecraft per lluitar a favor de l'educació i el treball de les dones.

- **Frances Willard:** (28 setembre 1839 – 17 febrer 1898). Va lluitar, sobretot pel Sufragi femení. Va fundar la *Women's Christian Temperance Union*. Willard deia que la política era el lloc de les dones.
- **Lydia Becker:** (Manchester, 1827 – 1890). Va fundar el Comitè per el Sufragi Femení de Manchester i el Diari per el Sufragi de la dona. Va lluitar per l'educació de la dona i perquè els homes aprenguessin a fer les tasques domèstiques. En defensar el dret de vot només per les dones solteres va trobar-se amb l'oposició d'Emmeline Pankhurst.
- **Millicent Garrett Fawcett:** (Suffolk, 11 juny 1847 – 1929). Va presidir la *London Society for Women's Suffrage* i la NUWSS. Va seguir la línia de Lydia Becker i els seus mètodes eren moderats. Durant la Primera Guerra Mundial va deixar el sufragi i un cop acabada aquesta s'hi va tornar a dedicar. Va escriure obres com *The Women's Victory and After* (1920).
- **Emmeline Pankhurst:** (Manchester 1858 – 1929). Va manifestar des de molt jove inquietuds socials i feministes. Després de la mort del seu marit progressista es va dedicar totalment a la defensa del dret de vot de les dones. Al 1903 va fundar la WSPU, amb la que va utilitzar mètodes molt més persuasius i eficaços que la NUWSS. Com a conseqüència va patir empresonaments i vagues de fam.
- **Annie Kenney:** (13 setembre 1879 – 9 juliol 1953). Va patir varies vagues de fam per defensar el dret a vot de les dones.
- **Edward Grey:** (1785 – 1865). Va ser nomenat Magistrat de la Cort Suprema de Madràs, on va treballar fins el seu trasllat per ser President del Tribunal Suprem en la Cort Suprema de Bangala el 1825.
- **Concepción Arenal:** (1820 – 1893). Es va interessar per l'educació de les dones, la desigualtat jurídica de les dones a l'Estat espanyol, l'organització social, etc. Va escriure obres com *La mujer del porvenir*.

- **Emilia Pardo Bazán:** (La Coruña, 1856 – Madrid, 1921). Va lluitar per millorar la situació de les dones amb la seva actitud participativa, culta i d'una gran fermesa, que va ajudar a potenciar un nou model de dona.
- **Clara Campoamor:** (Madrid, 12 febrer 1888 – Lausanne, 30 abril 1972). Donava ajuda gratuïta a les dones. Va estar a favor del seu dret de vot i va crear l'*Unión Republicana Femenina*
- **Teresa Claramunt:** (Sabadell, 1862 – 13 abril 1931). Va defensar la consciència social de dona obrera i promou l'educació de les dones treballadores. Al 1889 va fundar la primera organització catalana de dones, la *Societat Autònoma de Dones de Barcelona*.
- **Angeles López de Ayala:** (Sevilla, 1858 – Barcelona, 1926). Va ser la intel·lectual espanyola, considerada la principal intel·lectual feminista de finals del segle XIX i principis del segle XX. Defensava els drets de la dona.

Annex 2

Model d'enquesta sobre el masclisme

1. Creus que actualment encara hi ha masclisme?

- Sí Menys que abans
- No Mai n'hi ha hagut
- Més que abans

2. (Si n'hi ha) Creus que pot desaparèixer algun dia del tot?

- Sí No del tot
- No No hi ha masclisme

3. Trobes bé que una nena pugui jugar amb jocs de lluita?

- Sí M'és indiferent
- No

4. Creus que una dona és bona si sap portar una casa (planxar, cosir, cuinar...)

Sí

Això i altres coses

No

5. Què penses quan veus una noia/dona professional del futbol?

Que té gustos que no pertanyen al seu sexe

Que és una persona estranya

M'en vaig perquè aquestes persones tenen alguna cosa que falla

M'és indiferent que sigui un home o una dona

6. Què sents al veure dues dones fent-se un petó als llavis?

Amor

Curiositat

Fàstic

7. T'agradaria que hi hagués una dona com a presidenta?

Sí

M'és igual mentre faci bé la seva feina

No

8. Estàs a favor que les dones tinguin els mateixos drets que els homes?

Sí

No

Annex 3

Model d'enquesta a diferents generacions

1. A casa vostra, qui sol dir el que s'ha de fer?

Home

Tots dos igual

Dona

Depèn de la vegada

2. La dona treballa o només es cuida de la casa i és l'home qui porta els diners?

Sí

No

3. Si teniu fills o planejat tenir-ne. Qui es cuida principalment de la seva educació?

Pare

Tots dos

Mare

Avis

Sense fills

4. En cas que la dona treballi. El salari més alt que arriba a casa a qui pertany?

Home

Pràcticament iguals

Dona

La dona no treballa

5. En els casos de discussió qui acaba “guanyant” majoritàriament?

Home

A parts iguals

Dona

Annex 4

Entrevista a Lluís Perona (Mosso d'Esquadra de Vic)

- 1. Hola Lluís, primer de tot moltes gràcies per ajudar-me.**

Hola Ivet, gràcies a tu per comptar amb mi.

- 2. Bé, per començar, us trobeu que venen gaires dones a denunciar situacions de masclisme?**

- 3. Sí, la veritat és que forces; per no dir moltes. El que passa és que encara que vinguin dues dones a l'any per mi ja és massa. No n'hauria de venir cap.**

- 4. Al llarg dels anys han augmentat o disminuït les denúncies d'aquest tipus?**

Han augmentat. Han augmentat molt.

- 5. Quin nombre de dones aproximadament em podries dir que venen a l'any?**

Aproximadament ens trobem amb uns 370 casos a l'any.

- 6. Les denúncies majoritàries són de maltracte físic, psicològic o sexual?**

Les més corrents són les de maltracte físic perquè el psicològic i el sexual, la majoria de dones no el veuen com un maltractament i, per tant, no el denuncien.

- 7. Després de denunciar, la situació d'elles millora gaire? O com funciona això?**

Sí. Emocionalment millora. Després depèn de cada circumstància, del suport de la família, de si l'home torna a actuar, etc.

8. Els oferiu seguretat (policies, cases d'acollida...)?

Sí.

9. Elles les accepten o solen negar-s'hi? Quantes dones hi ha protegides a la comarca, aproximadament?

Normalment ho accepten. Actualment, a la comarca, hi ha unes 200 dones amb seguretat.

10. Quins són els motius principals de les seves denúncies?

Ja et dic, quan denunciem és perquè ja veuen que sí, que estan essent maltractades per les seves parelles i que si no actuen la seva vida corre perill. Llavors és quan fan el pas de denunciar.

11. Quan una dona ve a denunciar quins passos s'han de seguir després?

Primer es parla d'ajuda psicològica, ordre d'allunyament i s'espera el judici. El següent pas, si el cas és més greu, buscar una casa o pis d'acollida per a la dona.

12. Al llarg d'un temps ha de tornar?

Si el marit no torna a assetjar-la no cal que torni. Tot depèn de cada circumstància. També hi influeix com és cada persona; hi ha dones que els costa molt superar aquestes situacions i altres que ho superen amb més facilitat.

13. Us heu trobat en el cas contrari? Homes acusats per les seves dones?

Sí. No gaires però sí.

14. Quin sol ser el càstig per un maltractador?

Normalment penes de presó que depenen de cada cas; allunyament de la família i en cas de tenir fills perdre'n la custòdia.

15. Hi ha gaires casos en què un maltractador després de complir la condemna torni a estar amb la seva ex parella, és a dir la maltractada?

Sí, molts casos. Més dels que tu et pots imaginar. I quasi sempre tornen a maltractar a la dona. Hi ha hagut casos que les dones han arribat a denunciar la seva parella fins a 27 vegades.

16. I com és que passen fets així?

Doncs perquè la violència masclista és un cicle que no s'acaba mai, t'explico: en un primer moment la relació és estable, és un període que anomenem lluna de mel; al cap de X temps comença la violència, que pot ser de tot tipus; el següent pas és el penediment de l'home i el perdó de la dona que això comporta un altre temps d'estabilitat que és el mateix que ja t'he dit, el de lluna de mel i, un cop passat aquest torna la violència; i així successivament.

17. Ja per acabar una pregunta que potser no em contestaràs però: Per aquí a prop hi ha alguna casa de protecció per a dones maltractades?

Sí. A la comarca hi ha aproximadament sis cases d'acollida. El que passa és que molt poques persones saben on estan, jo ni ho sé ni ho vull saber perquè hauries de veure l'estat d'aquestes pobres dones...

18. Bé Lluís, t'ho torno a repetir, moltíssimes gràcies per ajudar-me.

Gràcies a tu, de debò.

Annex 6

Entrevista a dona maltractada (anònim)

1. Hola, primer de tot, moltes gràcies per atendre'm i ajudar-me. Només dir-te que si hi ha alguna pregunta que no et veus en cor de respondre m'ho dius i cap problema.

Hola, moltes gràcies a tu. M'agrada explicar-te la meva experiència per si puc ajudar a altres noies que es trobin en la mateixa situació que em vaig trobar jo.

2. Bé, per començar. Quan va tenir lloc el teu maltractament i quin tipus d'agressió vas patir?

Jo vaig ser maltractada l'estiu del 2008, bé, de fet ho he estat dos cops però el primer es va arreglar més fàcilment. Vaig patir dos tipus d'agressió: el físic i el psicològic.

3. Va passar molt temps abans no et vas adonar que eres maltractada? Te'n vas adonar pel teu compte o vas necessitar que algú t'obrís els ulls?

No, me'n vaig adonar jo sola i al cap de poc temps. Al principi em controlava on anava i amb qui ho feia i, al cap de poc, després de varis insults un dia em va empenyar i em va fer caure a terra.

4. Al adonar-te'n, què vas fer? Denunciar directament, parlar amb la família o amics...

Quan vaig ser conscient que jo amb aquesta persona no era feliç per tal com em tractava vaig parlar-ne primer amb la meva millor amiga i ella em va ajudar a explicar-ho als meus pares. De seguida vam denunciar i al cap de poc ja vam anar a judici.

5. I com va anar el judici? Vas guanyar?

Doncs sí. Ho vaig passar bastant malament perquè ell era un manipulador i va dir bastantes mentides al judici però, sí, al final em van concedir l'ordre d'allunyament i així estic.

6. I ara vas tranquil·la pel carrer? Et té amenaçada o alguna cosa semblant?

Bé, amb aquests casos molts cops et tenen amenaçada però si et dic la veritat estic bastant tranquil·la perquè ara estic amb un noi totalment diferent a ell i aquest sí que m'estima. Sé que si em passa alguna cosa ell em defensarà.

7. Ara ja només em falta agrair-te un altre cop que m'hagis ajudat.

Ja saps que ho he fet encantada. Espero haver-te pogut ajuda.